

FoU-basert næringsutvikling

Utlysning av programområdet *FoU-basert næringsutvikling - Årlig nærings- og utviklingsprogram Tromsø 2010*

Retningslinjer og informasjon til søker:

Innledning:

De næringsrettede midlene til regional utvikling, kalt RDA-midler, er en støtteordning gitt som kompensasjon til de områder som ikke fikk gjeninnført ordningen med en differensiert arbeidsgiveravgift eller som fikk et høyere avgiftsnivå enn før 2004. For Troms fylket gjelder dette Tromsø. I Nord-Norge er det kun Bodø og Tromsø som har fått innført en høyere arbeidsgiveravgift enn før 2004. Det er derfor i utgangspunktet i de to byene RDA-midlene skal benyttes. Bodø og Tromsø har imidlertid som store byområder bedre forutsetninger for vekst enn Nord-Norge for øvrig. Med de utfordringer landsdelen står overfor er målet at RDA-midlene også skal anvendes med tanke på ringvirkninger for hele landsdelen.

Bruken av virkemidlene skal sees i sammenheng med Kommunal- og regionaldepartementets satsing på nordområdetiltak (Kap 551 post 71)¹ og fylkeskommunens øvrige virkemidler, kap.551 post 60, regionalt forskningsfond – Fondsregion Nord-Norge og VRI-Troms.

RDA-midlene tildeles i form av støtte til konkrete prosjekter. I handlingsprogrammet for 2010 har RDA-styret en tredelt målsetting:

Mål 1: RDA-midlene skal benyttes til å bruke, beholde, videreutvikle de naturlige og kompetansemessige fortrinnene i Tromsø og Nord-Norge.

Mål 2: RDA-midlene skal bidra til at infrastrukturprosjekter blir realisert, for å utvikle Tromsø som regionalt knutepunkt.

Mål 3: RDA-midlene skal bidra til å øke attraktiviteten og troverdigheten for å utvikle Tromsø og den nordlige regionen til et attraktivt og godt sted å bo, besøke og å etablere seg i.

Samhandling med regjeringens nordområdestrategi vil være viktig i forhold til målene over. RDA-styret er derfor opptatt av nasjonale målsettinger samt den regionale og næringsmessige dimensjonen i prosjektene som får innvilget støtte. Prosjektene regionale dimensjon er avgjørende for at Tromsø skal være en troverdig driver i nord. Dette betyr nødvendigvis ikke at prosjektene geografiske x- og y-koordinater ligger utenfor Tromsøs grenser, men mer at prosjektene har et næringsmessig større nedslagsfelt/ringvirkninger enn Tromsøs geografiske utstrekning.

Den næringsmessige dimensjonen omfatter at det næringsmessige aspektet ikke nødvendigvis er tydelig som et direkte resultat, men at det kanskje først kommer til syne etter hvert. Dette gjelder for eksempel prosjekter der RDA-midler benyttes til å bygge basisinfrastruktur, enten det dreier seg om «betong, asfalt, fiber eller hjerne». Dette gir fundament for næringsutvikling. All bruken av RDA-midlene skal være i samsvar med Kommunal- og

¹ Midlene skal stimulere til økt verdiskaping på land i Nord-Norge og skal brukes på områder og tiltak der det er formålstjenelig med fylkesovergrep eller regional koordinering. Departementet vektlegger at denne særskilte innsatsen skal sees i sammenheng med programvirksomheten under virkemiddelaktørene og de desentraliserte virkemidlene over kap. 551. Post 60 og 61 i Nord-Norge. Det kan i denne sammenhengen være greit å merke seg at 35 mill. kr, i 2010, skal gå til "Forskningsløft i Nord" i regi av Norges forskningsråd, der hovedpunktene i satsingen er arktisk teknologi og reiseliv.

regionaldepartementets mål for bruken av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler og være forankret i fylkesplanens mål og strategier.

I forbindelse med prosess og utarbeidelsen av handlingsprogrammet for 2010 besluttet RDAstyret, etter prosess med FoU-miljøet, at det deler av RDA-midlene skulle lyses ut. Dette er midler under budsjettområde *Kompetanse- og forskningsprosjekter*. Bakgrunnen for dette var at det i prosessen med FoU-miljøet ble besluttet prioriteringskriterier for programområdet, og at man ved å lyse ut midlene, lettere kunne se bruken av midlene i sammenheng med de strategiene som er lagt og andre prioriterte prosjekter.

Nærmere informasjon om RDA-ordningen finnes her: www.rdatromso.no

Programområde: FoU-basert næringsutvikling:

Det er en intensjon å styrke samhandlingen og den felles utviklingen mellom de identifiserte strategisk viktige næringsområdene. Ulike satsninger og strategiske områder skal sees i sammenheng. Det skal herunder satses på utvikling av klynger som baserer seg på eksisterende fortrinn og styrker miljøene på områder hvor man kan bidra nasjonalt og internasjonalt. Klynger på tvers av ulike næringer som komplimenterer hverandre og der FoU-miljø, myndigheter og næringsliv samarbeider er særlig aktuell. Miljø med potensial til å bli *Sentre for Forskningsdrevet Innovasjon* (SFI) skal styrkes. Det er viktig med et internasjonalt fokus og aktive grep for å gjøre relevante kompetansemiljø interessant for Kina, USA, Russland og Europa og for å kunne samarbeide internasjonalt om strategiske utfordringer i Nordområdene. Det er i den forbindelse spesielt viktig å gjøre Tromsø til en attraktiv møte- og etableringsarena.

Mål for programområdet:

Midlene skal bidra til et utviklingsorientert, nyskapende og konkurransedyktig næringsliv.

Målgruppe:

Universiteter og høyskoler, forskningsinstitusjoner, bedrifter og offentlige virksomheter. Samarbeid mellom disse er ønskelig. Det forutsetter at en av samarbeidspartene står som formell søker.

Hovedformål:

1. Opprettholde og øke de konkurransedyktige forsknings- og utviklingsmiljøene for å utnytte fortrinn og tilrettelegge for næringsutvikling der forsknings- og utviklingsmiljøene har et fortrinn.
2. Stimulere til samarbeid og til søknader fra nasjonale og internasjonale programmer.

Støtteordninger/strategier:

1. Opprettholde og øke de konkurransedyktige forsknings- og utviklingsmiljøene for å utnytte fortrinn, samt tilrettelegge for næringsutvikling der Nord-Norge har et potensial.
2. Koordinering, samarbeid og samfinansiering med Forskningsrådets nordområdesatsninger og EUs forskningsprogram. Skape møteplasser for sterkere samarbeid og koordinering mellom næringsliv og FoU.

Nøkkelinformasjon:	
Søknadsfrist (skisse)	1.9.2010
Behandling av skisse i RDA-styret	29.10.2010
Bedriftsrettede prosjekter behandles videre av Innovasjon Norge og følger beslutningsstruktur her.	

Tilretteleggende prosjekter følges opp av Troms fylkeskommune og legges frem for RDA-styret for endelig vedtak.	26.11.2010
Tidligste tillatte prosjektstart (jf. RDA-styrets tidligere vedtatte saksbehandlingsprinsipper)	1.12.2010
Avsatte midler til utlysningen	15.000.000

Støtteordning/strategi 1: Opprettholde og øke de konkurransedyktige forsknings- og utviklingsmiljøene for å utnytte fortrinn, samt tilrettelegge for næringsutvikling der Nord-Norge har et potensial.

Innen Støtteordning/strategi 1 er det identifiserte satsingsområder innen marin bioteknologi, E-helse/telemedisin/IKT, marin sektor, petroleum, maritim sektor, energi og reiseliv. Overvåking, beredskap og sikkerhet er både et fortrinn og en forutsetning for utviklingen på de nevnte områdene og vil også være et prioritert område i 2010.

Prosjekter som kan få støtte er felles infrastrukturprosjekter, oppbygging av kompetanseklynger, forskning på nord i nord, prosjekter som har potensial til å bli nasjonale senter, fylkesovergripende eller koordinerende satsinger for å nordnorsk posisjonering.

Søknadsfrist 1. September 2010. Basert på omfang av søknader vil det bli vurdert om det skal lyses ut enda en runde med FoU-basert næringsutviklingsmidler

Støtteordning/strategi 2: Koordinering, samarbeid og samfinansiering med Forskningsrådets nordområdesatsninger og EUs forskningsprogram. Skape møteplasser for sterkere samarbeid og koordinering mellom næringsliv og FoU.

Formålet med støtteordningen er å skape møteplasser for sterkere samarbeid og koordinering mellom næringsliv og FoU. Tiltakene skal bidra til å styrke Tromsø som senter for Regjeringens nordområdesatsning. Utvikling av møteplasser vil gi aktører med forskningsprosjekter og aktiviteter som bør frontes felles en mulighet til å arbeide sammen. På denne måten vil nettverk bidra til synlighet, pådriverrolle og konkret leveranse i et nordområdeperspektiv. Videre vil det kunne bidra til å sette agenda i den nasjonale og internasjonale nordområdestrategien. Et nettverk vil kunne organisere samlede fremstøt i forhold til viktige nasjonale og internasjonale strategiske prosesser. Videre vil nettverk være bindeledd mellom forskning og næringsliv, og være strategisk viktig samarbeidspartner for statlige og regionale myndigheter i alle nordområdespørsmål, og bidra til nordområdesatsninger med konkret innhold, retning og resultat. Den kunnskapen som fremkommer kan bidra til å befeste Tromsø og Nord-Norge som kjerneområde for norsk og internasjonal forskning og næringsutvikling. Nordnorsk næringsliv er preget av små og mellomstore bedrifter med liten kapasitet til langsiktig forskning, og det er derfor vanskelig å oppfylle mål om FoU-virksomhet i næringslivet. Utvikling av møteplasser og ledernetttverk vil være en aktiv formidler av forskningsresultater og ideer mellom næringsliv og forskning. Dette må gjøres i tett samarbeid med allerede etablerte aktører, som NHO, fylkeskommunen, Innovasjon Norge og liknende.

Formålet er å stimulere til nye nettverk for å få tilgang til ny kompetanse og forskningskapasitet. Prosjekter som har til formål å styrke miljøer som har potensial til på sikt å bli en SFI eller en NCE. Videre skal det stimuleres til at regionale forskningsmiljø har mulighet til å hente ut nasjonale midler. Det kan søkes om støtte til finansiering av krevende søknadsprosesser, der det krever koordinering med andre miljø.

Saksbehandling:

Saksbehandlingen vil være delt mellom Innovasjon Norge og Troms fylkeskommune. Dette da støtteordningen vanskelig kan vurderes som enten en tilretteleggende ordning eller en bedriftsrettet ordning. I henhold til retningslinjene for RDA-midlene, med utgangspunkt i EØS-reglene, vil Innovasjon Norge (IN) måtte forvalte deler av de prosjektene som faller inn under programområdet forskningsbasert næringsutvikling. I følge tildelingsbrevet fra Kommunal- og regionaldepartementet skal det være et skille mellom det strategiske og operative ansvaret i forbindelse med direkte bedriftsrettet støtte. Troms fylkeskommune og Innovasjon Norge Troms har en avtale om saksbehandling av bedriftsprogrammet. I følge avtalen skal alle bedriftsrettede søknader sendes direkte til IN, og all dialog som gjelder saksbehandlingen skal skje direkte mellom søker og IN. Imidlertid skal det være et samarbeid om informasjonsutveksling og bistand i vurdering av saker uavhengig av hvilken part som har ansvar for saksbehandlingen av disse. Det legges derfor opp til følgende saksbehandlingsrutiner:

Søknadsfrist 1.9.2010 vil være en invitasjon til å innsending av prosjektskisser. Skissene vurderes av RDA-styret, der RDA-styret vurderer om prosjektskissenes tiltak er støtteverdige. Avhengig av om prosjektet er bedriftsrettet eller tilretteleggende, behandles endelig søknad av Innovasjon Norge eller Troms fylkeskommune.

Samlet støtte til prosjektene vil bli vurdert i forhold til gjeldende regler for offentlig støtte. Støttenivået vil avhenge av størrelse på virksomheten som søker, samt på prosjektets størrelse og innretning.

Det vil normalt ikke bli gitt støtte over 50 % av godkjente kostnader. Egenandel i form av egen arbeidsinnsats og/eller egenkapital må derfor fremgå. Ordningen følger Norges forskningsråds satser for prising av timer.

Oppfølging av prosjekter:

Ved tildeling av støtte skrives det ut et tilsagnsbrev med konkrete oppfølgingskrav i henhold til milepælplan i prosjektet. Prosjektene skal ha klare milepæler/faser, og det skal gjennomføres evaluering av fremdrift, ressursbruk og måloppnåelse etter hver fase. Første fase kan være en forprosjektfase hvor grunnleggende problemstillinger avklares.

Søknadsadresse:

Søknaden sendes til:
RDA-sekretariatet, Troms fylkeskommune
Postboks 6600
9296 Tromsø

Prioriteringskriterier:

• Samarbeid med næringslivet

- Definert mål for samarbeidet med næringslivet, og hvilke gjensidige forpliktelser det legges opp til. Samarbeidet bør være formalisert. Behovet for å gjennomføre prosjektet bør være fundert ut fra et ønske hos næringslivet.

• Bruker/skaper/holder konkurransefortrinn

- Definerte konkurransefortrinn det legges opp til å bruke, skape og beholde. Herunder hvilke fortrinn det dreier det seg om og hvor befinner konkurrentene seg både i forhold til geografi og kompetanse. RDA-midlene vil kunne være utløsende for å bygge opp ønskede strukturer for at konkurransefortrinn opprettholdes.

• Samfinansiering med øvrige virkemidler

- Koordinering overfor øvrige virkemidler slik at forskningsmiljøene i Tromsø kan delta i nasjonale og internasjonale forskningsprogrammer.

• **Tilrettelegger for ny næringsvirksomhet (framtidig kompetansebehov)**

- Eksempler på tiltak er Dr. grad, samarbeidsprosjekter, møteplasser, klyngedannelser, forskerskoler.

• **Nordområdeperspektiv**

- Definere hvordan prosjektet plasserer seg i forhold til de initiativene som ligger i blant annet i Regjeringens nordområdestrategi *Nye byggesteiner i nord*.

• **Tromsø som regional motor**

- Definere rollen som regional motor i forhold til de virkninger prosjektet vil ha på de øvrige delene av fylket.